

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. VIII. Episcopatus est Ordo distinctus à Sacerdotio, eoque ignobilior;
cum quo tamen stat, Episcopus Sacerdotibus esse superiores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

putat illam
dependen-
tiam esse in-
certam.

Planè incertam esse; quia, inquit, nobis non constat, quid Christus circa hoc disposuerit, videntur tamen omnes Auctores communiter supponere, potestatem absolventi pendere à potestate consecrandi: id quòd satis probabiliter deducere possumus ex factò ipso Christi; nam licet in futurum promississet Apostolis potestatem absolventi à peccatis ante passionem, noluit tamen eam de presenti dare, quousque illos in Cœna constituit Sacerdotes; quasi per hoc denotaret, Sacerdotem esse debere eum, qui possit absolvere. Ita Arriaga.

158.
Probat
illa dependen-
tia ex
Conc. Tri-
dent.

Unde Concilium Tridentinum ubique supponit, solos Sacerdotes esse ministros Penitentiarum sess. 14. c. 5. ibi: Dominus noster Iesus Christus è terris adscensus ad caelos, Sacerdotes suisque Virgines reliquit tamquam Praesides & Iudices. Et c. 6. Declarat falsas esse, & à veritate Evangelii penitus alienas doctrinas omnes, quae ad alios quosvis homines præter Episcopos & Sacerdotes clavium ministerium perniciosè extendunt. Item can. 10. Si quis dixerit, . . . non solos Sacerdotes esse ministros Absolutionis . . . anathema sit. Iam autem ly Sacerdos, propriè & in rigore significat eum, qui habet potestatem consecrandi Corpus & Sanguinem Christi.

Licet ergo ex natura rei non sit necessarius, seu essentialis dependentia potestatis absolventi à potestate consecrandi, potuit nihilominus Christus Dominus facere illas inter se modo dicto dependentes; & fecisse, quod potuit facere, videtur colligi ex sensu Ecclesiae, & communi iudicio Theologorum.

Atque hinc sit finis hujus Conclusionis, de qua iterùm redibit sermo Sect. sequenti, ubi de materia & forma essentiali Sacerdotii. Restat in præsentì Sectione explicanda distinctio inter Sacerdotium & Episcopatum, pro qua erit

CONCLUSIO VIII.

Episcopatus est Ordo distinctus à Sacerdotio, eoque ignobilior; cum quo tamen stat, Episcopos Sacerdotibus esse superiores.

159.
Plures an-
tequi Theo-
logi docue-
runt Epi-
scopatum
non esse
Ordinem
distinctum
à Sacerdo-
tio.
S. Bonav.

Antiqui ferè omnes Theologi docuerunt, Episcopatum non esse novum & distinctum Ordinem à Sacerdotio, sed solum ejus ampliationem, seu dignitatem quandam vel eminentiam. Solum subscribitur verba Doctoris Seraphici 4. dist. 24. p. 2. a. 2. q. 3. in corp. Dicendum; quòd, sicut actum est, cum Ordinis potestas principaliter sit ordinata ad dispensationem Sacramentorum, & maxime illius Sacramenti nobilissimi, scilicet Corporis Domini, ibi est status graduum & Ordinum ascendendum: & ita ultra Sacerdotium non est gradus Ordinis. Sed tamen intra hunc

gradum & Ordinem contingi esse distinctionem dignitatum & officiorum, quae tamen novum gradum vel Ordinem non constituunt: ut Archiepiscopus, Episcopus, Archiepiscopus, Patriarcha, Pontifex summus, quae ultra Sacerdotium non addunt Ordinem nec gradum novum, sed solum dignitatem & officium.

Et ita Episcopatus, prout concernit Ordinem Sacerdotii, bene potest dici Ordo: sed prout distinguitur contra Sacerdotium, dicitur dignitatem quandam vel officium Episcopi annexum; & non est propriè nomen Ordinis, nec novus character imprimendus, nec nova potestas datur, sed potestas data ampliatur. Unde sicut non recipit alias Claves, sic nec alium Ordinem. Et hoc sensit Mag. Hugo: hoc etiam sensit Mag. Sententiarum. sicut patet per id, quòd dicit in l. 1. quòd non sunt nomina Ordinum, sed dignitatum.

Hoc etiam tenet communis opinio, quòd in Episcopatu character novus non imprimitur; sed ibi aliquid eminentia conferitur, quae semper manet cum ipsa character Ordinis, ablati à omni jurisdictione. Hanc opinionem sustinendo dicimus, quòd Episcopatus propriè loquendo non est Ordo, sed Ordini eminentiam dignitas. Hucusque D. Bonaventura.

Pro hac sententia citatur etiam Doctor b. tit. 4. dist. 24. q. unica n. 5. Sed reverentibus pro opposita citari posset & deberet, tunc ibi utramque refert sententiam, affirmantem & negantem, Episcopatum esse propriè Ordinem, distinctum à Sacerdotio; & deinde negantem impugnat, secus affirmantem; quam tamen propter reverentiam Magistri, & aliorum Theologorum non satis clarè, ut suam, expressit.

Ex sermone ejus verba: De secundo articulo sententiae dicit Dionysius & Isidori allegatis ad partem, & Canonista dicunt, Episcopatum esse propriè Ordinem. Ad quòd videtur esse ratio; cum Episcopo conveniat quadam potestas specialis in quantum Episcopus: aut illa erit Ordinis, & tunc propriè aut jurisdictionis, & tunc posset auferri per dispensationem, quòd videtur inconveniens, quia consecratio est multo minor consecratione Episcopi, non potest auferri quin semel consecratus, semper maneat consecratus. Probat extra de Consecr. Eccles. vel aliter Aqua in Gloss.

Non vides, quomodo probet sententiam affirmantem, & implicite impugnet negantem. Et statim atexit duos modos dicendi, tenendo Episcopatum esse Ordinem: Ibi, inquit, via posset dupliciter teneri comparando Episcopatum ad Sacerdotium. Vno modo sic; quòd gradus potestatis eminentis, vel propter universalitatem actuum, quos respicit, vel propter nobilitatem actuum, quos respicit. Ista distinctio patet in aliis potestatibus, ubi alius competit pluribus actibus, & alius paucioribus, tamen nobilitatem actuum patet in aliis potestatibus, quae potest sibi competere: ut Index potest sententiam, quae est actus nobilior, quàm multi alii, qui competit persona inferiori. Sed cui competit universalitas actuum, ei competit etiam, actus nobilior, quia in universalitate actuum comprehenditur ille actus nobilior & ex hoc videtur, quòd gradus ille, qui respicit

universalitatem actuum, sit simpliciter superior, quam ille, qui respicit præcisè actum nobilissimum: & sic diceretur Episcopatus simpliciter superior Ordo; quia habet ordinem ad omnes actus Ecclesiasticos, Sacerdos non est ad omnes, licet ad nobilissimum.

Et tunc argumentum cuiusdam Doctoris contra istam Conclusionem, quod est: Vnus Ordo non dependet ad alium, quantum ad necessitatem Sacramenti: sed si non Presbyter ordinaretur in Episcopum, nihil esset factum: concludit magis oppositum. Nam quando Ordo Episcopatus inimus includit Sacerdotium & alios gradus inferiores: tunc est simpliciter perfectior, quia essentialis respicit actus istarum inclusarum. Et hæcenus de 1. modo.

Sequitur secundus: Tenendo tamen istam Conclusionem; scilicet, quod Episcopatus esset propriè Ordo; & alius à Sacerdotio; posset adhuc dici, quod non esset nobilior; quia etsi includendo Sacerdotium & Episcopatum sit eminentia gradus, quia ad plures actus, quam per alterum solum: tamen illud, quod præcisè addit Episcopatus supra Sacerdotium, non est ita excellens gradus, sicut Sacerdotium; quia per illud, quod ibi superadditur, non conveniunt sibi actus ita nobiles, sicut conveniunt Sacerdoti per Sacerdotium.

Nec haberent isti pro inconvenienti, quod imperfectior Ordo presupponat, & hoc necessariò, ut recipiatur post Ordinem perfectiorem, quando imperfectior alius aliquam universalitatem ad actus Ecclesiasticos, quam non includit ille, qui est perfectior, sed tantum ordinem ad actum perfectiorem. Ita discurrit Scotus pro sententia, affirmante, Episcopatum esse verum Ordinem, distinctum à Sacerdotio.

Sed numquid consimiliter pro negante? Attendite. Alii, inquit, contradicunt Conclusioni, quam tenent illa due via, quia negant Episcopatum esse Ordinem propriè dictum, & ideo nec Ordinem superiorem Sacerdotio, ut dicit prima via; nec eo inferiorem, ut dicit secunda, nec dicit ibi characterem imprimi: sed an sit delevibilis à Papa deponente Episcopum, vel non delevibilis, propter consecrationem, cum qua confertur, altercantur inter se; sed vana videtur altercatio, negando Episcopatum esse Ordinem: quæcumque enim iurisdiclio in Ecclesia, vel per Superiorem suspendi potest, ita quod si tempore Suspensionis attinet aliquid facere, nihil facit: vel potest totaliter pro omni tempore tolli. Ubi potius eam impugnat, quam defendat, adeoque magis inclinare videtur in sententiam affirmantem, quæ est nostra Conclusio.

Unde etiam illicò, se excusando ab illa controversia, attexit: Saltem, quidquid sit de ista controversia de Episcopatu, actus nobilissimus in Ecclesia simpliciter est consecratio Eucharistia. & ita supremus gradus sive nobilissimus propter nobilitatem actus, ad quem disponit, est Sacerdotium.

Et infra n. 12. respondens ad auctoritatem Dionysii 5. Eccles. Hierarchia ubi ponit tantum tres Ordines, scilicet Episcopatum, Sacerdotium & Diaconatum. Item ad auctoritatem Isidori lib. 7. Etymol. c. 12. ubi ponit Episcopatum esse Ordinem, respondens, in-

quam, ad illas auctoritates ait: Qui negant Episcopatum esse Ordinem, exponunt eos accipere Sacramentum pro sacramentali. Ubi tantum adducit responsum Theologorum antiquorum, non propriam; & insinuat, eos solum negare, Episcopatum esse Ordinem Sacramentum, sive Ordinem propriè dictum.

Et sanè; Isidorum sic esse exponendum, patet ex illis verbis: Ordo Episcoporum quadrupartitus est, id est, in Patriarchis, Archiepiscopis, Metropolitanis, atque Episcopis. Iam autem ex communi consensu omnium Theologorum constat, Patriarchatum, Archiepiscopatum &c. non esse Ordines propriè dictos, sive Sacramenta Ordinis, sed tantum superaddere Episcopatu aliquam dignitatem vel officium, uti etiam Papatu & Cardinalatu. Deinde ibidem inter Ordines enumerat Palamitatum, quem supra diximus, non esse Ordinem propriè dictum.

Atque hoc modo exponit Isidorum D. Bonaventura supra ad 1. 2. & 3. Cùm, inquit, ordinatus in Episcopum, si assumatur ad Archiepiscopatum, non consecratur de novo, sed solum accipiat pallium; patet, quod non potest intelligi, quod novus sit ibi Ordo, sed solum dignitas alior: si ergo dicit ipse esse diversos Ordines, manifestum est, quod nomen Ordinis ad officia & dignitates extendit, & per hoc patet aliud sequens. Sicut enim ampliatur vocabulum & significatio Ordinis, ita & verbum, cum dicitur: Ille ordinatur in Episcopum. Vnde non ita propriè dicitur aliquis ordinari cum promovetur in Episcopum, sicut cum promovetur in Sacerdotem; sed magis propriè dicitur consecrari. Vnde & Apostolus loquens propriè dicit: Posuit nos Spiritus sanctus Episcopos &c. Et: Si quis Episcopatum desiderat, bonum opus desiderat.

Quantum ad auctoritatem Dionysii, difficultus hæc admittit illam interpretationem; nam imprimis vocatur divinus Ordo §. 5. in principio: Pontificum itaque (id est, Episcoporum) divinus Ordo primus est eorum Ordinum, qui Deum vident, idemque & summus & ultimus, quippe in quo & absolvitur & expletur omnis hierarchia nostra distinctio.

Et §. 6. implicite nominatur Ordo sacer; ibi: Est igitur Pontificatus, seu Episcopatus Ordo, qui consummante virtute fulsus, perfectissima quæque sacri Ordinis munia præeminenter consummat, atque sacrorum disciplinas interpretando tradit, & edocet, quænam ipsis sacra competant habitudines atque virtutes. Quidni ergo sit Ordo sacer, seu Ordo Sacramentum, sicuti Sacerdotium, & Diaconatus, quorum munia præeminenter consummat? Siquidem ut habetur §. 7. Ordo Pontificus non perficiendi tantum sed & illuminandi simul (quod est munus Sacerdotis) atque expiandi (quod est officium Diaconi) vim habet.

Præterea in secunda parte illius cap. Dionysius distinctam materiam & formam Episcopatus statuit dicens: Pontifex quidem, qui ad Pontificiam consecrationem est evectus; utroque genestexto

162. Secundus modus.

163. Scotus op. politiam sententiam potius impugnat quam debeat.

164. Resp. Scoti ad auctoritatem Dionysii & Isidori.

165. Expositio Isidori ex s. Bonav.

166. Auctoritas Dionysii difficultas admittit eandem expositionem.

167. Modus consecrandi Episcopum & Sacerdotem ex Dionysio.

ante Altare, supra caput habet Scripturas à Deo traditas, manumque Pontificis, atque hoc modo à Pontifice, qui ipsum consecrat, sanctissimis appellationibus consecratur. Sacerdos verò utroque poplite ante Altare flexo, in capite habet dextram Pontificis, & hoc modo ab illo Pontifice, qui illum consecrat, sanctis invocationibus consecratur. Porro Diaconus unum genua flexens ante divinum Altare, supra caput habet dextram Pontificis ipsum consecrans, & ab eo consecratur invocationibus ad ministrorum consecrationem accommodatis. Unicuique autem eorum signum crucis consecrante Pontifice imprimitur, & singulis sancta predicatio, persiciensque salutato adhibetur, cunctis presentibus Ecclesiasticis, unà cum Pontifice consecrante, consalutantibus illum, qui in aliquem dictorum Ordinum sacrorum est cooperatus.

Itemque consecrandi Diaconum.

Dionysius Episcopatum vocat Ordinem sacrum.

168. Probatur ex Scrip. esse verum Sacramentum. 2. Timot. 1. 5. Timot. 4.

Occurrit objectioni.

169. Confirmatur hæc sententia ex Trid.

Ubi rursus, ut vides, Episcopatum vocat Ordinem sacrum, & cum Christus potuerit eum elevare ad rationem Sacramenti, & congruum fuerit, ut Episcopo darentur speciales gratiæ ad debite exequendum munus suum particulare, quod est confirmare, & ordinare, quidni dicamus Christum sic eum instituisse? Enimvero ad Episcopum maxime spectat, quod dicitur 2. ad Timot. 1. v. 6. *Propter quam causam admoneo te, ut resuscites gratiam Dei, quæ est in te per impositionem manuum mearum.* Et illud 1. Tim. 4. v. 14. *Noli negligere gratiam, quæ in te est, quæ data est tibi per prophetiam cum impositione manuum Presbyteri, id est, cæteris Episcoporum, qui non convenit ad Ordinationem Sacerdotis, sed solius Episcopi.*

Cum ergo ex prima Scriptura Tridentinum sess. 23. c. 2. probet, Ordinem esse verè & propriè Sacramentum; similiter Theologi communiter ex secunda Scriptura, quâ ratione negabimus, Episcopatum esse verè & propriè Sacramentum, seu Ordinem sacramentalem?

An fortè, quia confertur in Dominica, alii autem Ordines in sabbatho quatuor temporum? Nonne etiam alii Ordines conferuntur aliquando in Dominica iis, qui habent facultatem suscipiendi Ordines extra tempus? Et verò minores Ordines nonne conferuntur in die veneris quatuor temporum? Quodd ergo Episcopatus debeat conferri in Dominica, constitutio est Ecclesiæ ob majorem ejus dignitatem, & majorem solemnitatem. Ergo non est Ordo sacramentalis; Consequentia prorsus absorta.

Herculè Tridentinum, postquam docuisset capite jam jam citato, Ordinem esse verè & propriè Sacramentum, cap. 3. declarat, præter cæteros Ecclesiasticos gradus, Episcopos, qui in Apostolorum locum successerunt, ad hierarchicum Ordinem præcipue pertinere, & positos, sicut Apostolus ait Act. 20. v. 28. à Spiritu sancto regere Ecclesiam Dei; eosque Presbyteris superiores esse.

Unde can. 6. ait: *Si quis dixerit, in Ecclesia Catholica non esse hierarchiam divinâ ordinatione institutam, quæ constat ex Episcopis, Presbyteris, &*

& ministris, anathema sit. Et can. 7. *Si quis dixerit, Episcopos non esse Presbyteris superiores, vel non habere potestatem confirmandi & ordinandi, vel eam quam habent, illis esse cum Presbyteris communem &c. anathema sit.*

Ex quibus factis constat, Catholicè hodie negari non posse, Episcopatum à Christo esse institutum, & Episcopum jure divino, seu divinâ ordinatione esse superiorem Presbyteris, quod olim negavit Aëtius hæreticus apud Epiphanium hæres. 75. & Aug. hæres. 53. punctus invidiæ & dolore; quia Episcopatum, quem ambiebat, obtinerè non potuit.

Hunc secutus est Wickliff in lib. de Eccles. c. 6. apud Waldensem tom. 1. Doct. fidel. l. 2. a. 3. c. 60. ex simili motivo. Rursumque Mosilius dictus de Padua apud Castro verb. Episcopus, occasione schismatis adversus Joannem 22. Papam. Confimiliter Armacanus lib. 11. d. 99. Armenorum c. 6. & 7. Et Erasimus in 2. ad Timot. 4.

Ac tandem recentiores hæretici, præsertim Calvinus lib. 4. instit. c. 4. ubi n. 2. sic scribit: *Quibus ergo docendi munus injunctum erat, eos omnes nominabant Presbyteros. Illi ex numero in singulis civitatibus unum elegendum, cui specialiter dabant titulum Episcopi, non æqualitate, ut fieri solet, dissidia nascerentur. Neque tamen sic honore, & dignitate supererat Episcopus, ut dominium in collegas haberet: sed quas partes habet Consul in senatu, ut referat de negotiis, sententias roget, consultando, monendo, hortando, aliis præcat, autoritate suâ totam actionem regat, & quod decretum communi consilio fuit exequatur, ad muneriis sustinebat Episcopus in Presbyterorum cœtu.*

Atque idipsum pro temporum necessitate fuisse humano consensu inducitur, fatetur etiam ipsi veteres. Ita Hieronymus in Epist. ad Titum: *Idem, inquit, Presbyter, qui Episcopus, antequam à diaboli insinûu dissidia in religionem intraret, & in populi diceretur: Ego Pauli, ego Cephe, communi consilio Presbyterorum Ecclesiæ gubernabatur. Postea ut dissensionum semina evellerentur, ad unum omnis sollicitudo est delata. Sicut ergo Presbyteri, sciunt se ex Ecclesiæ consuetudine et, qui præcipue subiectos: ita Episcopi noverunt se magis consuetudinem quam dominicâ dispositionis veritate Presbyteri esse maiores, & in commune debere Ecclesiam regere.*

Alibi tamen (ad Evagrium) docet, quia fuerit antiquum institutum, dicit enim Hieronymus à Marco Evangelista usque ad Hieronymum, & Dionysium Presbyteros, semper unum eum electum, in excelsiori gradu collocasse, quem Episcopum nominabant. Habebant ergo singula civitates Presbyterorum collegium, qui prælati erant ac Doctores. Hucusque Calvinus, fundans se in auctoritate D. Hieronymi.

Potuisse etiam allegare Ambrosium, seu alium Auctorem inter ejus opera in cap. 4. Epist.

Sect. 1. De eius Institut. & Essentia Concl. 8. 511

Ambr. Ephel. super illa verba: Et ipse dedit quosdam Apostolos &c. ubi inter alia inquit: Primi Presbyteri appellabantur Episcopi, ut recedente primo, sequens ei succederet. Et D. Augustinum Epist. 19. ibi: Secundum honoris vocabula, quae iam Ecclesia usus obtrahit, Episcopatus Presbyterio maior est.

Item Chry. Ioh. Item Chrysost. homil. 11. in Epist. 1. ad Timot. ibi: Inier Presbyterum & Episcopum inter se ferè nihil; quippe & Presbyteris Ecclesiae cura permixta est, & quae de Episcopis Apostolus dicit, etiam Presbyteris congruunt. Et plures alios Patres, qui eodem modo loquuntur.

173. Quinimo & Scripturam ipsam: etenim Apostolus ad Philippenses 1. v. 1. solum nominat ac distinguit Episcopos & Diaconos: Paulus & Timotheus servi Iesu Christi omnibus sanctis in Christo Iesu, qui sunt Philippis cum Episcopis & Diaconibus. Similiter 1. ad Timot. 3. v. 2. Oportet Episcopum irreprehensibilem esse &c. & nullà faciã mentione Sacerdotis v. 8. subdit: Diaconos similiter puros &c. ubi sine dubio per Episcopos intellexit omnes Sacerdotes.

Item Act. 20. cum ex Epheso convocasset majores natu Ecclesiae, id est, Presbyteros, dixit illis v. 28. Attendite vobis; & universo gregi; in quo vos Spiritus sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei. Quis autem credat in una Ephesi civitate fuisse plures Episcopos supra Sacerdotes? Ergo non distinguebat Apostolus Episcopatum à Sacerdotio.

Et verò quando scripsit Timotheo, ut custodiret gratiam, quae illi data erat per impositionem manuum Presbyterii, unam intelligebat Ordinationem Timothei, qui unicus Sacerdos & Episcopus erat: sicut enim in aliis locis, ut jam ostendimus, nomine Episcopi intelligebat omnem Sacerdotem; ita hic nomine Presbyterii intelligit quoque Episcopatum. Episcopatus ergo ab initio Ecclesiae, & ex institutione Christi non erat alius gradus à Sacerdotio, & per consequens non est Ordo propriè dictus, id est, Ordo sacramentalis.

174. Sed propter hæc non est recedendum à sententia communi Catholicorum, scilicet Episcopatum à Christo esse institutum, & Episcopos divinã ordinatione esse Presbyteris superiores; quòd Episcopatus non foret Ordo sacramentalis, distinctus à Sacerdotio; vel si distinctus, tamen per se ignobilior Sacerdotio. Catholicis sufficere debet testimonium, seu definitio Tridentini supra allegata. Sed quoniam hoc Concilium ab hæreticis non recipitur, videamus si aliunde hæc veritas possit convinci.

Atque imprimis ex Evangelio constat, Christum discretè instituisse duodecim Apostolos, & septuaginta duos Discipulos. Apostolos Luc. 6. v. 13. & seqq. Et cum dies factus esset, vocavit Discipulos suos, & elegit duodecim ex ipsis (quos & Apostolos nominavit) Simonem &c. Discipulos autem Luc. 10. v. 1. Post hæc autem designavit Dominus & alios septuaginta duos &c.

Porrò quis sanæ mentis potest dubitare & dicere; foret Apostoli non fuerunt superiores illis Discipulis, sed fuerant æquales aut inferiores? Cur ergo statim post Ascensionem Domini, Petrus proposuit toti Collegio, ut loco Iudæ subrogaretur alius in Apostolatam, dicens Act. 1. v. 16. Viri Fratres oportet impleri Scripturam, quam prædixit Spiritus sanctus per os David de Iudæ &c.

Et, amabò, quæ illa Scriptura? v. 20. allegatur his verbis: Fiat comminatio eorum deserta, & non sit qui inhabitet in ea: & Episcopatum eius accipiat alter. Et sequitur: Oportet ergo ex his viris (inter quos indubie erant septuaginta duo Discipuli) qui nobiscum sunt congregati in omni tempore, quo intravit & exiit inter nos Dominus Iesus, incipiens à Baptismate Ioannis, usque in diem, quò assumptus est à nobis; testem Resurrectionis eius nobiscum fieri unum ex ipsis &c. Et dederunt sortibus & cecidit sortis super Matthiam (procul dubio unum ex septuaginta duobus Discipulis) & numeratus est cum undecim Apostolis.

Si Matthias erat vel æqualis; vel superior Apostolis, quid erat opus electione & successione; seu subrogatione in locum Iudæ? Iam autem Episcopi succedunt Apostolis, Sacerdotes autem septuaginta duobus Discipulis, ut docet Anacletus Papa Epist. 3. & c. Episcopi Domini Apostolorum: Presbyteri quoque septuaginta duorum Discipulorum locum tenent. Episcopi autem non in castellis aut modicis civitatibus debent constitui, sed Presbyteri per castella & modicas civitates atque villas debent ab Episcopis ordinari, & poni; singuli autem per singulos titulos suos.

Si Presbyteri debent ab Episcopis ordinari & poni, ut etiam docet Apostolus ad Titum 1. v. 5. Huius rei gratia reliqui te Crata (Episcopum) ut ea quae desunt, corrigas, & constituas per civitates Presbyteros; sicut & ego disposui tibi; nolite mirari, si quis dixerit cum Ecclesia Catholica, Episcopum jure divino superiorem esse Presbyteris.

Audi eundem Apostolum 1. Timot. 3. v. 19. Adversus Presbyterum accusationem noli recipere; nisi sub duobus aut tribus testibus. Ergo supponit Timotheum tanquam Episcopum fuisse superiorem Presbyteris; & quo jure nisi divino?

Atque hæc sunt constans & perpetua traditio Ecclesiae, ut perspicuum est in tota Ecclesiastica historia; & testantur, aut supponunt antiquissimi Patres, Dionysius supra §. 4. ibi: Pontificum itaque divinus Ordo, primus est eorum Ordinum; qui Deum vident &c. Et infra: Porrò vntus ordinis hierarchicum sacris omnibus distinctionibus capitur, & per omnes sacros Ordines hierarchia proprie mysteria perficit. Verum huic (Pontificatui seu Episcopatu) excellenter præcæteris Ordinibus in ministerium divina Lex officia diviora distribuit &c.

Et ante Dionysium Ignatius Martyr 19. Epist. ad Philadelp. ibi: Maxime is, qui unum sanctum Episcopum, Presbyteros, & Diaconos designavit

173.

175. Episcopi succedunt Apostolis, & Sacerdotes 72. Discipulis, et Anacleto Papa.

Ad Tit. 1.

176. Episcopus esse superiores Presbyteris probatur ex Traditione; cujus testes sunt Dionysius & Ignatius.

per

Veritas Catholica probatur ex scripturis Luc. 6. & 10.

per voluntatem Dei Patris per Iesum Christum &c. Et paucis interjectis: *Conspicito, inquit, vestro episcopo, cognovi quod non a seipso, neque per homines ad dignitatem erectus est, ut susciperet ministerium hoc communis Ecclesie, nec per inanem gloriam, sed in charitate Iesu Christi, & Dei Patris &c.* Item in Epist. ad Magnesianos ibi: *Episcopo presidente Dei loco, Presbyteris loco Senatibus Apostolorum, Diaconis mihi suavissimis, ut iis quibus commissum est Iesu Christi ministerium. Denique Epist. ad Antiochenos ibi: Presbyteri pascite gregem, qui inter vos est, donec Deus designaverit eum, qui potestatem in vobis habiturus est, id est, Episcopum. Et hi utique Patres fuerunt Apostolorum coetanei & discipuli.*

177. Item Clemens Rom.

Insuper apud Clementem Rom. in Epist. 1. ad Iacobum Fratrem Domini, sic lego: *Sic ergo novis huius (Ecclesiam intelligit) Dominus, ipse omnipotens Deus, Gubernator vero sit Christus. Tum deinde proteta officium Episcopus impleat, Presbyteri nautarum, Diaconi dispensatorum locum teneant. Et infra: Episcopos Sacerdotes suos, ac cunctos reliquos Ecclesia ministros, atque omnem plebem sibi commissam, verbo divino & mandato instruere ac dirigere, hosque omnes & eorum Episcopos tota animi virtute diligere ut oculos suos, quia oculi sunt illorum.* Item Epist. 3. in principio: *Clemens urbis Roma Episcopus, omnibus Coepiscopis, Presbyteris, Diaconis, ac reliquis Clericis. Et infra: Si autem vobis Episcopis non obedierint omnes Presbyteri, Diaconi ac Subdiaconi, & reliqui Clerici &c. Quomodo manifestius potuisset exprimere superioritatem Episcoporum?*

178. & Anacletus Papa.

Omitto Epistolam secundam Anacleti, in qua describitur modus ordinandi seu consecrandi Episcopos, Presbyteros, & alios Clericos; Ordinationes, inquit, Episcoporum auctoritate Apostolica ab omnibus, qui in eadem fuerint provincia Episcopis sunt celebranda &c. Reliqui vero Sacerdotes a proprio ordinentur Episcopo &c. Quis ergo dubitet Episcopum esse superiorem reliquis Sacerdotibus?

Porro Epistolâ tertiâ idem Pontifex, Sacerdotum, inquit, Fratres, Ordo bipartitus est, & sicut Dominus illum constituit, à nullo debet perturbari. Et qui illi duo Ordines? Episcopatus & Presbyteratus. Ergo Episcopatus non ab hominibus, sed à Deo constitutus est. Et Episcopus, à Deo constitutus est superior Presbytero; quia, ut supra dixi, in eadem Epistola docet Anacletus, Episcopos tenere locum Apostolorum, Presbyteri autem locum septuaginta duorum Discipulorum.

179. Quomodo intelligendi Patres, qui dicunt, Sacerdotes succedere Apostolis.

Nec obstat, quod interdum quidam Patres absolute dicant, Sacerdotes succedere Apostolis; nam commodè intelligendi sunt de successione quoad potestatem consecrandi Eucharistiam, & remittendi peccata; non autem quoad potestatem confirmandi, & ordinandi, ut patet ex Trident. supra can. 7. Sicut etiam interdum dicuntur gerere vicem Christi, scilicet

quoad aliquid; cum alioqui quantum ad potestatem regendi totam Ecclesiam, solus summus Pontifex teneat vicem Christi.

Enimverò Ordinationem fieri posse solum ab Episcopo, & non Presbytero, testatur Hieronymus Epist. 85. (& refertur dist. 91. c. 24.) ibi: *Quid facit Episcopus excepta Ordinatione, quod Presbyter non faciat?* Et Epiphanius Heret. 75. *Dicere, inquit, ipsam Episcopum & Presbyterum aequalem esse, quomodo erit possibile? Episcoporum enim Ordo Patrum generator est, Patres enim generat Ecclesia: Presbyterorum vero (supra Ordo) non potens generare Patres, per laevam generationem generat filios Ecclesie, non tamen Patres &c.* Cum ergo ex tunc Epiphanius, Innocentius & Augustinus, æqualitatem inter Episcopos & Presbyteros inter damnatas hæreses recedentes, non est verisimile, Hieronymum, & alios contemporaneos, vel posteriores Patres, eam æqualitatem umquam docuisse, quamquam Aliqui id existimant.

Rogas, quomodo ergo intelligendus Hieronymus, supra à Calvino in contrarium allegatus? Respondeo; primum velle, in principio Ecclesie nomen Episcopi & Presbyteri fuisse commune. Et fortasse (inquit Atriaga dist. 11. n. 18.) ad initium Ecclesie, ob personarum paucitatem, omnes qui eligebantur in Sacerdotes, etiam consecrabantur Episcopi.

Sed hoc fortè non est verum; quia non est credibile, quod in una civitate fuerint plures Episcopi, & tamen constat ex Act. 10. Episcopos fuisse plures Presbyteros.

Verisimilius apparet, quod Epiphanius Heret. 75. respondet Aërio, objicienti, quod Apostolus scribit Presbyteris & Diaconis, & non scribit Episcopis. Et tursus in alio loco Episcopis & Diaconis scribit. Cum, inquit, recens esset predicatio, sanctus Apostolus pro utroque velut habebat scripsit. Vbi enim Episcopi erant, constituti, scripsit Episcopis & Diaconis. Non enim omnia statim posuerunt Apostoli constitui. Presbyteris enim opus erat & Diaconis, per hoc enim Ecclesiastica compleri possunt. Vbi verò non erant, est quis dignus Episcopatu, permansit locus sine Episcopo. Vbi autem opus fuit, & erant digni Episcopatu, constituti sunt Episcopi. Cum autem malitiam non esset, non invenisunt inter ipsos, qui Presbyteros constituerentur, & contenti fuerunt solo Episcopo loco constituto. Verum sine Diacono impossibile est Episcopum. Et eorum adhibuit sanctus Apostolus Diaconi adessent Episcopo, propter ministerium. In Ecclesia accepit complementa dispensationis, qui tempore erant loci. Nam singula res non ab initio habuerunt, sed progressu temporis ea quæ ad necessarium perfectionem requiruntur, parabantur. Hæc ille.

Sed ego cum aliis Theologis dico: Nomen Presbyter, quod significat leniorem, & comitem Episcopum, quod significat superintendentem, olim universaliter usurpabatur, tam per

usurpabantur. Episcopis, quam pro simplicibus Sacerdotibus; quia & Episcopi seniores erant, & simplices Sacerdotes superintendentes.

Atque illud, & non aliud probant Scripturæ, supra pro adversariis allegatæ, & aliæ similes, quas allegat Hieronymus supra, ut probet in primitiva Ecclesia, antequam schismata orirentur, eundem fuisse Presbyterum & Episcopum tam nomine, quam etiam regimine; quia nimirum communi consilio Episcoporum & Presbyterorum, tunc res Ecclesiæ administrabantur, ut patet ex Concilio Hierosolymitano, in quo actum est de Legalibus, ubi etiam cum Apostolis conveniant seniores, id est, Presbyteri Act. 15. v. 6. *Conveniunt Apostoli & seniores videre de verbo hoc.* Sed postquam Sacerdotes illa potestate ceperunt abuti, subducen- tes se Episcopis, tamquam ab eis independen- tes, tunc & nomine Episcopi, & regimine com- muni privati fuerunt, & electus unus, qui su- perponeretur ceteris, ad quem omnis Ecclesiæ cura pertineret.

182. Interim semper Ordinatione Episcopos fuisse superiores Presbyteris, & per consequens dignitate, ostenditur evidenter ex testimonio ipsius Hieronymi supra commemorato: *Et quid facit Episcopus, excepta Ordinatione, quod Presbyter non faciat?* Ergo à principio Ecclesiæ Episcopos poterat ordinare, quod Presbyter non faciebat.

Et in fine Epistolæ scribit in hæc verba: *Et ut sciamus traditiones Apostolicas, sumptas de veteri Testamento, quod Aaron & filii eius atque Levite in templo fuerunt, hoc sibi Episcopi, & Presbyteri & Diacon vendicent in Ecclesia.* Quis autem neciat, Aaronem divinâ ordinatione fuisse dignitate superiore filii suis, & filii eius superiores Levitis?

Ergo similiter, secundum Hieronymum, semper in Ecclesia Christi ex divina ordinatione Episcopi fuerunt superiores Presbyteris, & Presbyteri Diaconis: quia potestas Episcoporum extendit se ad plures actus, quam potestas Sacerdotum, & potestas Sacerdotum ad plures actus, quam potestas Diaconorum, quæ extenso potestatis arguit in ipsis majorem quandam dignitatem.

183. Sed numquid etiam majorem jurisdictionem? Liqueat profectò, & Episcopum, & Sacerdotem, posse carere omni jurisdictione; sed & perspicue manifestum est, Episcopum per se loquendo majorem habere jurisdictionem sive immediatè à Deo, ut Aliqui volunt, sive immediatè à Pontifice, & mediatè solum à Deo, qui immediatè talem dignitatem seu Ordinationem Episcopalem instituit, tribuens Episco- po, per se ipsum immediatè, potestatem confirmandi & ordinandi; reliquens verò dispo- sitioni Ecclesiæ, ut huic, vel illi talem digni- tatem seu Ordinationem applicaret, & jurisdic- tionem ei annecteret.

Ordinatio itaque juris divini est, & ideo

circa eam Ecclesia non potest aliquam variatio- nem inducere; at verò jurisdicção potius juris humani, & ideo tanta variatio circa eam; pu- tà, restrictio, ampliatio, totalis sublatio, con- cessio etiam iis, qui nondum sunt ordinati seu consecrati Episcopi, immo nunquam consecra- buntur, v. g. Prælati Religionum; qui simi- lem habent jurisdictionem in suos subditos seu Religiosos. Sed de hoc puncto alibi latius tra- ctavimus.

Tantum pro complemento hic addo; quod ait Leo Papa Ser. 3. de sua assumptione: *Si quid cum eo commune ceteris voluit esse principibus, nunquam nisi per ipsum dedit, quidquid aliis non negavit.*

Quæ cum ita sint, non dubitemus; sed fir- miter asseramus, Episcopatum esse gradum eminentem in Ecclesia ex ordinatione divina super Sacerdotium, non propter nobilitatem actus, ut supra vidimus ex Scoto, sed propter universalitatem actuum, quos respicit: Cùm que unus istorum actuum sit Ordinatio Sacerdo- tum, quid evidentius; quam gradum illum ex institutione divina, non solum disponere ad actum aliquem sacerdotalem, sed etiam media- tè disponere ad Eucharistiam conficiendam?

Cur ergo non erit Ordo propriè dictus seu sacramentalis distinctus, esto non condistinctus (sicut alii Ordines inferiores) à Sacerdotio? Dico; *Esto non condistinctus &c.* quia secundum communem sententiam, quàmvis non omnino certam, ut videbimus Conclusionè sequenti; Episcopatus essentialiter involvit Sacerdotium; secus, ut Omnes admittunt, alii Ordines in- feriores.

Et ideo, juxta communem sententiam, Epi- scopatus esto distinctus; non repugnat numero septenario Ordinum; sicut non repugnat Sa- cerdotium quoad potestatem absolvendì à pec- catis; tametsi probabiliter sit Ordo, & Sacra- mentum distinctum à Sacerdotio quoad pote- statem consecrandi, ut constat ex antea dictis; quia sunt tantum Sacramenta partialia, com- ponentia unum totale Sacramentum, quod vo- catur Sacerdotium simpliciter.

Et quàmvis Sacerdotium simpliciter non componatur ex ordine Episcopatus, tamen quia Ordo Episcopatus Sacerdotium essentialiter in- cludit, secundum communem sententiam, ideo merito sub Sacerdotio comprehenditur juxta illud Anacleti supra: *Sacerdotium Ordo bipartitus est, & sicut Dominus illum constituit, à nullo debet perturbari.* Et infra: *Amplius quàm isti duo Ordines Sacerdotium (simplicium videlicet & Episcopo- rum) nec nobis à Deo collati sunt, nec Apostoli ap- puerunt.*

Immo tametsi Episcopatus esset Ordo con- distinctus à simplici Sacerdotio, ut probabile apparet, adhuc septenarius numerus Ordinum sustineri posset; sicut sustinetur septenarius nu- merus Sacramentorum, quantumvis sint sep- tem Ordines specie distincti & condistincti.

Episcopi est juris divini potius juris humani.

184. Conclaves

Episcopatus est Ordo tam sacramentalis distinctus à Sacerdotio.

185. Episcopatus non repugnat numero Ordinum.

Anacleti.

est foret Ordo con- distinctus.

Dicendum autem tunc, Sacerdotium, quod est unum ex septem Ordinibus, non esse speciem infimam, sicuti Sacramentum Ordinis non est species infima. Vide supra dicta.

186. **Vasquez** putat Episcopatum non esse Ordinem distinctum. Ceterum propter hoc argumentum, Aliqui, timentes, ubi non est timendum, negant Episcopatum esse Ordinem distinctum à Sacerdotio, aut imprimere distinctum characterem; sed volunt solum esse perfectionem Sacerdotii, ita ut Episcopus sit quasi Sacerdos magis perfectus. Ita Vasquez disp. 240. n. 47. cum Aliis, quos citat.

Resp. ejus ad Anacletum. Et responderet ad Anacletum & alios Patres, qui similiter loquuntur, eos non multum curasse, utrum Episcopatus esset Ordo omnino à Sacerdotio diversus, tamquam integer quidam alius Ordo, an solum esset veluti perfectio Sacerdotii; sed ideo tamquam diversum enumerasse, ut munus Episcoporum distinctè explicarent.

Rejicitur. Sed quid erat opus distinctè explicare, quod non est distinctum; vel si distinctum est, sicuti reverà est; cur non etiam distinctus Ordo, per quem munus illud confertur?

187. **Alia responsio.** Præterea respondet Vasquez ad auctoritatem Anacleti; ideo dixisse hunc Pontificem, Sacerdotum Ordinem esse bipartitum, ne introduceretur medius, alius, qui postea introductus fuit, videlicet Chorepiscoporum, qui erant Episcopi villarum, subditi Episcopis civitatum, quorum arrogantiam retundit Damasus Epist. 5. ostendens, eos nullatenus esse Episcopos, tamen in Concilio Antiocheno cap. 10. ut supra retuli, dicantur manus impositionem Episcoporum percepisse, & ut Episcopos consecratos fuisse; quia videlicet in modica civitate vel in villa, aut castello, Episcopus fieri prohibetur.

Damasus. **Cone. Antiochenum.** Subscribo verba Pontificis: *Ecce nec locus cum Ordinatione concordat, nec Ordinatio cum loco: quoniam si Episcoporum manus impositionem percepissent, & ut Episcopi sunt consecrati, ubi sunt consecrati? Ad villam, quia xœpœ villa est apud Græcos. Et qualiter ad villam, sic nec in castello, aut in modica civitate licet fieri, rogo ut promatis, & si promere non potestis, quia (scio) per rationem aus plenam auctoritatem minime potestis, digitum ori imponite, & eos omni auctoritate carere non dubitate, scilicet quia tria obstant, quibus eorum cassatur actio vel instructio.*

188. **Rejicitur.** Sed contrà; utcumque sit de Ordinatione Chorepiscoporum, siue fuerint veri Episcopi, quia multa fieri prohibentur, quæ si facta fuerint, obtinent roboris firmitatem, cap. 16. Ad Apostolicam de Regu. siue non fuerint veri Episcopi, ut præterit Damasus; certum est, quod fuerint veri Sacerdotes, qui fieri possunt in villa, adeoque Ordo eorum pertinebat saltem ad simplex Sacerdotium, si non ad Episcopatum, quod ipsi præterebant, ut proinde non voluerint introducere medium alium Ordinem, sed esse de Ordine Episcoporum, causantes, parùm referre, quod in villa forent ordinati, dummodo

ad pluribus Episcopis eodem ritu, quo Episcopi civitatum.

Et verò Anacletum cogitasse de illis Chorepiscopis, quando scripsit illam Epistolam, unde constat, cum illo tempore nondum noti essent Chorepiscopi? Alioquin cur eorum non expressè meminisset? Itaque Pontifex distinctè enumeravit Episcopatum à Sacerdotio, non ob alium finem, quam ut ostenderet verè esse duplicem Ordinem Sacerdotii.

Eademque fuit intentio Leonis Pape Epist. 84. alias 82. c. 4. sequentis tenoris: *Nam cum extra Clericorum Ordinem constitutis, nuptiarum societate & procreantur filiorum studere sit liberum, et exhibendam tamen perfectæ continentie continentiam nec Subdiaconis carnale quidem concubium concupiscitur, ut & qui habent sint tamquam non habentes, & qui non habent permanent singulares. Quod si in Ordine, qui quartus à capite est, dignum est considerari: quantum magis in primo aut secundo, tertioque servandum est, ne aut levitico ministerio, aut presbyterali honore, aut Episcopali excellentia quorum idoneus existimetur, qui se à voluptate uerum modum frenasse deiegitur. Quomodo evidentè potuisset distinguere inter Episcopatum & Sacerdotium, quam ponendo illum primum, hunc autem secundum?*

Respondet Vasquez supra n. 49. id fecit Leonem, ut ostenderet, quod majori ratione Episcopi lege continentie tenerentur quàm reliqui inferiores.

Sed contrà; cum lex continentie sit potius propter Ordinem propriè dictum, si majori ratione tenetur Episcopus illa lege, quidem eorum, si non majori, saltem æquali ratione Episcopatus sit Ordo propriè dictus, distinctus à Sacerdotio?

Sanè Tridentinum semper distinctè enumerat Episcopatum & Sacerdotium, ut patet ex supra dictis. Atque, sicut non semel diximus, Episcopi succedunt Apostolis: Sacerdotes vero septuaginta duobus Discipulis. Sicut ergo Apostoli habuerunt potestatem omnino distinctam à potestate septuaginta duorum Discipulorum, ita etiam oportet Episcopos habere potestatem omnino distinctam à potestate simplicium Sacerdotum.

Nec dixeris; solum esse differentiam in potestate jurisdictionis, nam sic deberent potius plures Ordines Episcoporum, cum Alii Alios habeant majorem jurisdictionem, ut patet in Pontifice, Patriarchis, & Archiepiscopis. Et tamen secundum Anacletum supra c. 3. Episcoporum Ordo unus est, licet sint Primates, qui primas civitates tenent, qui & in quibusdam locis Patriarchæ à nonnullis vocantur.

Sed dicit aliquis; potestas consecrandi & absolvendi constituunt unum Ordinem Sacerdotii; ergo etiam potestas consecrandi & potestas ordinandi.

Respondet negando Consequentiam. Dis-

paritas; quod Ecclesia nupiam Episcopatum & Sacerdotium dixerit unum Ordinem: Congruum etiam erat (inquit Hiquæus in suo Commentario 4. dist. 24. q. unicâ n. 39.) ut habens potestatem in Corpus Christi verum, illudque conficiendi, etiam haberet potestatem in corpus mysticum remittendi peccata, quatenus hæc requiritur ad dignam sumptionem Sacramenti, cuius ministerium primò competit Sacerdoti ex officio & suo gradu; proinde etiam eidem potestas conciliandi peccatores concessa fuit, ut disponens ad usum legitimum Sacramenti: non ita est in proposito; quia usus unius potestatis non ordinatur ad actum alterius, ideoque nequit una dici compleri per aliam, aut utraque potestas coire in unam. Hæc ille.

Sed commode intelligendus, ut usus potestatis Episcopalis non ordinatur ad actum potestatis sacerdotalis in eodem subiecto, id est, non ideo confertur Sacerdoti potestas Episcopalis, sive potestas ordinandi, & confirmandi, ut ipse consecret vel absolvat à peccatis; sicut datur potestas absolvendi, ut ipse distribuat peccatoribus Eucharistiam.

Alioquin usus potestatis Episcopalis, putà Ordinatio alicujus in Sacerdotem, ordinatur ad actum potestatis sacerdotalis, scilicet ad consecrationem Eucharistiae; ideo enim aliquis ordinatur Sacerdos, ut ipse consecret, sed hoc non sufficit, ut illæ duæ potestates in unam coalescant, vel ut una possit dici compleri per aliam. Cujus signum est, quod plerumque una potestas datur sine alia, & permaneat sine alia, scilicet potestas sacerdotalis, sine potestate Episcopali; cum tamen nunquam datur potestas consecrandi, quin per se loquendo post parvam moram etiam datur potestas absolvendi. Ergo major est ratio dicendi, potestatem consecrandi compleri per potestatem absolvendi, aut utramque in unam coire, quam potestatem consecrandi, & absolvendi, compleri per potestatem ordinandi, & confirmandi, aut utramque in unam coire.

Proinde si verum est (quod puto) potestatem absolvendi, est essentialiter præsupponat potestatem consecrandi, nihilominus imprimere distinctum characterem, ut probavimus Conclusionem præcedenti: multò verius erit, Ordinem Episcopalem, est præsupponeret Ordinem sacerdotalem, nihilominus imprimere distinctum characterem.

Etenim verò quod imprimat characterem, ex eo colligi potest, quod Episcopus quantumcumque depositus ab officio, sine nova Ordinatione reponitur in priori gradu. Cum autem sit novus, & distinctus Ordo, quidni imprimat novum & distinctum characterem? Etenim qualitas aliqua non extenditur per additionem qualitatibus alterius speciei, sed ejusdem: jam autem character Episcopalis est distinctæ speciei, nam confert potestatem ad actus speciei distin-

ctos, seu potius est signum hujusmodi potestatis. Unde & materia & forma Ordinationis Episcopalis specie distinguitur à materia & forma Ordinationis sacerdotalis; ergo consimiliter distinguntur effectus, id est, potestates, & signa potestatum seu characteres.

Nec obstat essentialis subordinatio istarum potestatum & characterum; quia eadem reperitur inter characterem Baptismi & Confirmationis, item Baptismi & Ordinis; ergo ex eo capite non colligitur characterem sacerdotalem & Episcopalem facere unum magis, quam characterem Baptismi & Confirmationis; item Baptismi & Ordinis.

Imò (inquit Hiquæus supra n. 36.) majori fundamento posset dici, idem character Subdiaconatus extendi ad Diaconatum; quia hic gradus potest supplegere alterum, & Presbyter officium Diaconi; sed neque Episcopatus, si seorsim dari posset, suppleret Sacerdotium, neque Sacerdotium potest supplegere Episcopatum, neque Episcopus in quantum Episcopus absolvit aut consecrat, sed in quantum Sacerdos; neque è contrà Sacerdos in quantum Sacerdos ordinat & confirmat, sed in quantum Episcopus. Hæc ille.

Sed unde constat, quod Diaconatus seorsim datus, possit supplegere Subdiaconatum? Et quod Diaconus in quantum Diaconus canet Epistolam? Cumque non sit essentialis subordinatio inter illos Ordines, sed character Diaconatus possit imprimi, non impresso adhuc characterè Subdiaconatus; videtur esse ex hac parte minus fundamentum dicendi, Subdiaconatum extendi ad Diaconatum.

Ut sit de majori vel minori fundamento; sufficit, in casu nostro esse solidum fundamentum negandi extensionem, & asserendi distinctionem, quod fundamentum jam assignatum fuit. Præsertim cum non possit efficaciter probari, Episcopatum essentialiter prærequirere Sacerdotium, ut ostendo sequenti Conclusionem, quæ talis est:

CONCLUSIO IX.

Haud omnino improbabiler, sicut Episcopatus ad sui valorem non prærequirit Confirmationem aut Diaconatum, sic nec Sacerdotium; ita ut Episcopus non Sacerdos validè ordinaret alium in Sacerdotem, sicut validè non confirmatus confirmat, & non baptizatus baptizat.

Non invenio Auctorem impressum pro hac Conclusionem, præter Ludovicum de Seildere in Synopsi Theol. de Sacramentis §. 95. in fine.

Hiquæus.

193. Quomodo ordinatur & non ordinatur alius unius potestatis ad actum alterius.

194. Ordo Episcopalis imprimere distinctum characterem.

195. Occurrunt objectioni.

An Diaconatus seorsim datus possit supplegere Subdiaconatum?

196. Examinata sententia affirmata.

197. Hanc Conclusionem docet Ludovicus de Seildere.